

บทความวิชาการ

บทวิเคราะห์การประชุมวิชาการ The 1st APACPH Bangkok Region Conference and the 8th International Public Health Conference

เพลินพิศ สุวรรณอำไพ*

พิมพ์พรรณ ศิลปสุวรรณ**

บทสรุป

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กระบวนการและผลลัพธ์ของการจัดประชุมระดับนานาชาติ “The 1st Asia-Pacific Academic Consortium for Public Health (APACPH) Bangkok Region Conference and the 8th International Public Health Conference: Towards Achieving Sustainable Development Goals, 2030” ณ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ระหว่างวันที่ 25-26 พฤษภาคม 2560 ในสาระสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ของผู้คนทั่วโลกในอีก 13 ปีข้างหน้า ซึ่งมีสมาคมพยาบาลสาธารณสุขได้เข้าร่วมในการจัดการประชุมครั้งนี้

จากการรวบรวมเอกสารการจัดประชุม การบันทึกรายงาน การเข้าร่วมสังเกตการณ์ในสถานการณ์จริงและสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ รวมถึงข้อมูลจากเอกสารการประชุมที่ได้รับคืนมา พบว่า การจัดประชุมฯ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ชัดเจน มีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ มีการเตรียมงานอย่างเข้มแข็งของคณะทำงานในแต่ละทีม มีผู้เชี่ยวชาญระดับนานาชาติและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญขององค์กรสาธารณสุขต่างๆ ได้รับเชิญให้เสนอข้อมูล แนวคิด ประสบการณ์เกี่ยวกับสถานการณ์ ความคืบหน้า และความท้าทายที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการดำเนินงาน SDGs ของแต่ละประเทศ การอภิปรายสัมมนากลุ่มได้สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้เข้าฟัง ตลอดจนคำถามและข้อเสนอแนะจากผู้ฟังได้มีส่วนแลกเปลี่ยนมุมมอง และสร้างความคิดให้แก่ผู้เข้าร่วมประชุมได้ค้นคว้าหาคำตอบต่อไป นอกจากนี้รูปแบบการประชุมยังเพิ่มมุมมองที่หลากหลาย ช่วยหลีกเลี่ยงปัญหาของหน่วยงานและยังช่วยให้สามารถเรียนรู้เกี่ยวกับการกระทำใดๆ ภายใต้สถานการณ์ที่นำไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์

ประโยชน์ที่ได้จากการประชุมในบทบาทพยาบาลสาธารณสุข คือกลยุทธ์ด้านสาธารณสุขที่จะนำมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนทุกเพศวัยและทุกพื้นที่อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม รวมถึงประเด็นวิจัยที่จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาประเทศไปสู่การมีสุขภาพที่ดีและยั่งยืนของประชากรทุกช่วงอายุคนต่อไป

*ผู้รับผิดชอบหลัก อาจารย์ ประจำภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

**ศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

The 1st APACPH Bangkok Region Conference and the 8th International Public Health Conference Review

Plermpit Suwan-ampai*

Pimpan Silpasuwan **

Summary

This review article aims to analyze the process and output of an international conference: “The 1st Asia-Pacific Academic Consortium for Public Health (APACPH) Bangkok Region Conference and the 8th International Public Health Conference: Towards Achieving Sustainable Development Goals, 2030” held at Faculty of Public Health, Mahidol University on 25-26 May 2017. The key concept of the conference was “Sustainable Development Goals: SDGs in 2030” which co-hosted by the Thai Public Health Nurses Association.

Information gathered from meeting documents and reports, attending and observation the conference sessions, informal interview participants, and the evaluation forms found that the conference have clearly defined the objective. The thematic working groups and work processes were well and systematically prepared and organized. International experts, stakeholders, and national public health organizations were invited to share ideas, experiences, challenges, and progress of SDGs implementation in each South East Asian country. Group discussion in each session was particularly facilitated answers and suggestions from audiences which could create knowledge sharing. In addition, the conference format also added a variety of perspectives, helped avoiding problems from agencies and created action learned under some circumstances leading to desirable output.

In the role of public health nursing, benefits gained from this conference were public health strategies that could apply to nursing practice to thoroughly and fairly enhance the well-being of people as well as the future perspective of research issues that will be beneficial for the country's sustainable development towards the health and well-being of people of all ages.

*Corresponding author, Lecturer, Department of Public Health Nursing, Faculty of Public Health, Mahidol University

**Professor, Department of Public Health Nursing, Faculty of Public Health, Mahidol University

บทนำ

การประชุม The 1st Asia - Pacific Academic Consortium for Public Health (APACPH) Bangkok Region Conference and The 8th International Public Health Conference :Towards Achieving Sustainable Development Goals, 2030 ระหว่างวันที่ 25-26 พฤษภาคม 2560 ณ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ได้จัดขึ้น พร้อมด้วยภาคีเครือข่ายสาธารณสุข ในประเทศ และระหว่างประเทศกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมนักวิชาการและนำเสนอผลงานวิชาการที่มีเป้าหมายสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนตามแผนแม่บทการพัฒนาของโลกที่องค์การสหประชาชาติกำหนด¹ ให้มีวิชาการและการวิจัยที่โดดเด่น ควบคู่ไปกับการรักษามุ่งเน้นให้บริการสู่ความเป็นเลิศด้านสาธารณสุขและพัฒนาไปสู่การมีสุขภาพที่ดีของประชากรทุกช่วงอายุคนซึ่งหมายถึงคุณภาพชีวิตที่ดีตามมา

โดยรูปแบบการประชุมแบ่งเป็นการบรรยายพิเศษ สัมมนา กลุ่ม การอภิปราย ตลอดจนนำเสนอผลงานวิจัย ผลงานวิชาการที่มุ่งเน้นการสร้างหลักประกันให้คนมีชีวิตที่มีคุณภาพ ในสิ่งแวดล้อมที่ดี และส่งเสริมสุขภาพของคนทุกเพศทุกวัย โดยเฉพาะการดูแลสุขภาพในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (Non-communicable diseases) ซึ่งส่งผลกระทบต่อแรงทั้งด้านสาธารณสุข เศรษฐกิจ สังคม และการพัฒนา ในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก

รูปแบบการพัฒนาความสามารถดูแลตนเองและดำรงอยู่กับสภาวะการเจ็บป่วยและไม่เป็นภาระแก่สังคม การดูแล และส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุแบบบูรณาการ ที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติในยุค Thailand 4.0 โดยเน้นความครอบคลุมถึงการกำหนดแผนงาน โครงการทำกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้สูงอายุมีความสุขทั้งทางกาย และใจ มีสังคมสำหรับแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมีความมั่นคงในการครองชีพ และมีพื้นที่ทางสังคมที่ช่วยให้เกิดความผ่อนคลายและช่วยให้รู้สึกมีคุณค่า

ขณะเดียวกันได้มีการนำเสนอประเด็นสุขภาพของสังคมโลก ในประเด็นปัญหาและแนวโน้มของ Asia Pacific Region รวมถึงนโยบายเพื่อป้องกันโรคติดต่อต่างๆ ซึ่งเป็นผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์และรางวัลยอดเยี่ยมของการดูแลสุขภาพที่ดีที่สุดของประเทศอเมริกา เรื่องวัคซีนในเด็ก การติดตามขบวนการย้ายถิ่นข้ามชาติเพื่อทำงานทำที่ส่งผลต่อสภาวะของผู้ทำงาน ความปลอดภัยในการทำงานและผลกระทบของการย้ายถิ่นที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศต้นทาง กลางทางและปลายทาง รวมถึงสิ่งแวดล้อมโลกที่เป็นประเด็นท้าทายในการเพิ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังแก่ประชากรกลุ่มเสี่ยง ที่มีรูปแบบสิ่งก่ออันตรายในลักษณะพหุมิติ และการจัดการที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ในสิ่งแวดล้อมสังคมเขตเมืองและชนบทที่ต้องการกระบวนการวิจัย ซึ่งตัวอย่างโครงการวิจัยดีเด่นตามแนวพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

รัชกาลที่ ๙ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง ได้สะท้อนการผสมผสานของแนวคิด การพัฒนาแบบยั่งยืนเพื่อความร่มเย็นเป็นสุขของประชาชน ตลอดจนประเด็นท้าทายในงานสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค รวมถึงการฟื้นฟูสุขภาพระดับบุคคลและชุมชน ซึ่งมีผลงานวิจัย วิทยานิพนธ์ของนักวิจัย และนักศึกษามานำเสนอ

อย่างไรก็ดี ข้อค้นพบการวิเคราะห์และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายของเอกสารฉบับนี้เป็นเพียงการสรุปเนื้อหาสาระและสะท้อนความรู้สึกนึกคิดและจุดยืนของผู้เขียนไม่ได้แสดงถึงมุมมองของคณะผู้จัดการประชุมครั้งนี้

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ เพื่อประมวลกระบวนการและผลลัพธ์ของการจัดประชุมระดับนานาชาติในสาระสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ของผู้คนทั่วโลกในอีก 13 ปีข้างหน้า สะท้อนข้อเท็จจริงเชิงประจักษ์ ความคิดสู่การปฏิบัติในสถานการณ์จริงจากงานวิจัยและโครงการที่นำเสนอ

วิธีการดำเนินงาน จากการรวบรวมเอกสารการจัดประชุม และการบันทึกรายงานจากการเข้าร่วมสังเกตการณ์ในสถานการณ์จริง และสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการเพื่อรับฟัง ข้อคิดเห็น ประสพการณ์จากสมาชิกผู้เข้าร่วมประชุม รวมถึงวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร เนื้อหาสาระสำคัญที่ได้

จากบันทึกในการประชุมและการประเมินผลการประชุมที่ได้รับคืนมา

ผลที่ได้จากการประชุม พบว่า สาระสำคัญในช่วงปาฐกถาพิเศษ โดย Professor Dr. Masamine Jimba, the President-elected of APACPH, Chair of Department of Community and Global Health, Graduate School of Medicine, The University of Tokyo ประเทศญี่ปุ่น วันที่ 25 พฤษภาคม 2560 ในหัวข้อ “Grow and Grow for Sustainable Development in the Asia-Pacific Region” สรุปประเด็นสำคัญในการเปรียบเทียบวัฒนธรรมและแนวคิดของประเทศทางตะวันตก และตะวันออก ในประเด็นของการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้มีการยกตัวอย่างในอดีต ประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น บางประเทศทางตะวันตกได้เน้นการส่งอุปกรณ์ที่ใช้เทคโนโลยีทันสมัย หรือโรงพยาบาลที่ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการให้ความช่วยเหลือประเทศที่ยังด้อยโอกาส เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

การพัฒนาแบบยั่งยืนต้องมีการพัฒนาตนเอง เห็นแก่ส่วนรวมทั้งต่อมนุษย์และสิ่งมีชีวิตอื่นๆให้อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุขซึ่งควรมีทั้งการพัฒนาในแนวราบและแนวตั้ง ในการพัฒนาแนวราบเป็นการพัฒนาความรู้และเสริมทักษะสำหรับการพัฒนาแนวตั้งจะเป็นการพัฒนาสติ การเปลี่ยนแปลงมุมมอง และทัศนคติ โดยการ

พัฒนาแนวตั้งจะมี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านจิตสังคม การเปลี่ยนแปลงตัวเองและการควบคุมตัวเอง

การประชุมครั้งนี้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของ Asia-Pacific Academic Consortium for Public Health (APACPH) ที่เน้นการบรรลุถึงภาวะสุขภาพที่ดีของคนในเอเชียแปซิฟิกและพันธกิจเพื่อพัฒนาความสามารถ คุณภาพชีวิตและค้นหาปัญหาด้านสุขภาพสาธารณสุขจากการศึกษาวิจัย และข้อมูลการให้บริการสุขภาพของสถาบันต่าง ๆ ที่เป็นสมาชิกของ APACPH การที่จะทำให้ประสบความสำเร็จ คือความตั้งใจและมุ่งมั่นทุ่มเทด้วยใจที่จะให้เกิดความสำเร็จ การที่จะไปถึงเป้าหมาย จะต้องให้พัฒนาคนให้เกิดจิตสำนึกด้วยตนเองเพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งหรือความเห็นแก่ตัว ซึ่งผู้นำปรารถนาได้กล่าวถึงคำว่า “Evolvability” หมายถึงแนวคิด (concept) การพัฒนา ที่ทำให้คนทั่วไปลดความเห็นแก่ตัวลงได้ ซึ่งเป็นการพัฒนาที่เน้นการลดความขัดแย้งที่เกิดขึ้น โดยการพัฒนาด้านการศึกษาจะเน้นความสามารถหลัก ของบุคลากรสุขภาพ ได้แก่ ความรู้ ทักษะ ซึ่งเป็นการพัฒนาในแนวราบ ความท้าทายของระบบสุขภาพทั่วโลก

ในช่วง Lunch symposium วันที่ 25 พฤษภาคม 2560 มีการบรรยายในหัวข้อ “The Art of Multi-Strains Probiotic in Health and Clinical Practice” โดยนพ.บัญชา แดงเนียม, อุปนายกสมาคมแพทย์ศิเลชั่นไทย, MD Cell

therapy, Aging science, Toxicology กล่าวโดยสรุปถึงความสำคัญของ Probiotic ซึ่งเป็นจุลินทรีย์ที่มีอยู่ในระบบทางเดินอาหาร ที่ทำหน้าที่ช่วยในเรื่องของการย่อยอาหาร เครื่องดื่ม ช่วยปรับภูมิคุ้มกัน และช่วยดูดซึมวิตามิน

ปัจจุบันการแพทย์ทางเลือกหรือการแพทย์แบบบูรณาการได้มีการกล่าวถึง ภาวะ Leaky Gut Syndrome หรือ อาการลำไส้ซึม ซึ่งเป็นสาเหตุของโรคหรืออาการเรื้อรังต่างๆ เช่น ภูมิแพ้ กลุ่มอาการอ่อนเพลียเรื้อรัง (Chronic Fatigue Syndrome) หรือ โรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง เป็นต้น การที่มีการปนเปื้อนของอาหารเมื่อรับประทานเข้าไปจะเป็นผลทำให้ลำไส้อักเสบเกิดภาวะ Leaky Gut Syndrome ซึ่งจะทำให้ความสามารถในการดูดซึมสารอาหารที่จำเป็นต่อร่างกายของ cell ในระบบการย่อยอาหารสูญเสียไป ทำให้สิ่งต่างๆที่ร่างกายไม่ต้องการ (Antigen) เข้าสู่กระแสเลือด ภูมิคุ้มกันของบุคคลจะเริ่มทำหน้าที่เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว เพื่อจะพยายามกำจัดสิ่งแปลกปลอมออกจากร่างกาย ทำให้เกิดเป็นสารประกอบ Antigen-Antibody Complex ที่นำมาซึ่งการอักเสบ² โรคนี้ทำให้ร่างกายไม่สามารถดูดซึมน้ำได้ดี ถึงแม้จะดื่มน้ำมากก็ยังคงกระหายน้ำ เนื่องจากโรคนี้มีความผิดปกติของการสร้าง Autoimmune เพิ่มขึ้น ไม่สามารถรักษาโดยวิธีกดภูมิคุ้มกันได้ เพราะจะทำให้เกิดการติดเชื้อได้ง่ายและก่อให้เกิดโรคติดเชื้อต่างๆ สาเหตุหลักของการเกิดอาการลำไส้ซึม หรือ Leaky Gut

Syndrome คือการใช้ Antacid drug เพราะโรคนี้ มีปัญหาเกี่ยวกับการย่อยอาหาร เมื่ออาหารย่อย ไม่ได้จะทำให้เกิด Gas ความเข้าใจของคนส่วนใหญ่ คือการรับประทานยาลดกรดเพื่อแก้อาการท้องอืด อาหารไม่ย่อยอย่างต่อเนื่องยาวนานจะทำให้เกิดการสะสมของอาหารในระบบย่อยอาหาร กลายมาเป็น Toxic อยู่ในระบบ ดังนั้นการใช้ Probiotic จะช่วยย่อยอาหาร

Probiotic เป็นจุลินทรีย์ที่มีอยู่ในระบบทางเดินอาหาร มีผลงานวิจัยจำนวนมากที่ศึกษาเกี่ยวกับ Probiotic ที่สัมพันธ์กับการรักษาโรคต่าง ๆ เช่น อาการ Chronic Fatigue Syndrome บางครั้งหาสาเหตุที่แท้จริงไม่ได้ เพราะอาจเกิดจากภูมิคุ้มกันของตนเองบกพร่องในอดีตมนุษย์มีร่างกายแข็งแรงเพราะไม่มี Antigen แต่เมื่อเริ่มยุคที่ประชาชนเลี้ยงชีพด้วยการเกษตรกรรม จึงเริ่มมี Antigen เกิดขึ้น ต่อมาในยุคอุตสาหกรรมมีการพัฒนาการของ Antigen เพิ่มมากขึ้น ร่างกายจึงต้องการ Immune เพิ่มมากขึ้น ดังนั้น Probiotic สามารถช่วยเพิ่มภูมิคุ้มกันร่างกายให้ดีขึ้น แต่ถ้าร่างกายได้รับพิษที่สะสมเพิ่มมากขึ้นในการทำงาน และการดำรงชีวิตประจำวัน Probiotic ที่มีอยู่ในร่างกายก็จะโดนทำลายมากขึ้น โดยธรรมชาติของ Probiotic สามารถพบได้ในอาหารประเภท กิมจิ ปลาร้า และโยเกิร์ต

หัวข้อสัมมนาภาคบ่าย วันที่ 25 พฤษภาคม 2560 Mr. David Werner, Director of Health

Wrights, USA-the world-famous author of “Where There is no Doctor”³ ได้บรรยายหัวข้อ Empowerment of vulnerable people for self-health in Mexico and Thailand กล่าวโดยสรุปว่า ประเทศเม็กซิโกและประเทศไทย มีหลายอย่างเหมือนกัน เช่น ปัญหาช่องว่างของคนรวยกับคนจนในเรื่องระบบสุขภาพ แต่ในประเทศไทยมีประสิทธิผลมากกว่าในการพยายามแก้ปัญหาช่องว่างของระบบสุขภาพ และยังอยู่ในการพัฒนา ระบบ Universal health converge แต่ในประเทศเม็กซิโกจะมีปัญหาของการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง ระบบ Piaxtla health program เป็นโปรแกรมสาธารณสุขขั้นพื้นฐานที่ได้ถูกพัฒนาขึ้นในประเทศเม็กซิโกเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาสุขภาพของคนในหมู่บ้านที่อยู่ห่างไกล ระบบนี้แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้ 1) ระยะการรักษา 2) การป้องกันโรค และ 3) ระบบสังคมการเมือง

ระยะที่ 1 สำหรับแม่ที่มีลูกป่วย เน้นการรักษา มากกว่าการป้องกัน ที่ประเทศเม็กซิโกจะรักษาแบบใช้ภูมิปัญญาของชาวบ้านเข้ามาช่วย และได้ผลดี เช่นการให้ความรู้คนในหมู่บ้านเพื่อทำหน้าที่ดูแลสุขภาพ ดังตัวอย่าง เด็กอายุ 13 ปีได้รับความรู้จากหมอพื้นบ้านที่มาเยี่ยมหมู่บ้านและเด็กก็สามารถทำหน้าที่ดูแลบุคคลอื่นต่อได้ รวมถึงเรื่องการปั่นจักรยานและต่อเข้ากับเครื่องมือกำเนิดไฟฟ้าก็สามารถนำพลังงานไฟฟ้ามาใช้ได้

ระยะที่ 2 การป้องกันโรค เน้นเรื่องของ โภชนาการ คือเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน มีห้องน้ำ มีแหล่งน้ำสะอาดและการได้รับวัคซีน การตรวจพัฒนาการและการเจริญเติบโตของเด็กโดยการสร้าง Homemade scale การมีอุปกรณ์การเรียนรู้เรื่องสุขภาพจะสามารถลดต้นทุนสุขภาพได้ การใช้ความรู้ตามธรรมชาติเพื่อลดความเสี่ยง เช่น การให้เด็กกูดนมหลังคลอดทันทีเพื่อลดการตกเลือด

ระยะที่ 3 ระบบสังคมการเมือง การใช้รูปภาพในการวิเคราะห์ปัญหาสุขภาพในชุมชนเพื่อช่วยคนที่อ่านหนังสือไม่ออก เช่นรูปสื่อสารออกมาในลักษณะการเล่นเกมส์ในการเสริมความรู้ให้แก่กลุ่มสตรีรวมตัวกันเพื่อต่อต้านพวกผู้ชายที่ชอบดื่มสุรา ภาพขานานาที่ไม่มีที่ดินรวมตัวกันเรียกรังสีทึบ การทำมาหากินบนพื้นดิน การมีโปรแกรมการฟื้นฟูสุขภาพสำหรับคนหนุ่มสาวผู้ที่มีความพิการ และการจัดหากายอุปกรณ์เช่น แขน ขาเทียม เจ้าหน้าที่ฝ่ายฟื้นฟูสุขภาพของผู้ใช้แรงงาน เป็นต้นแบบในการสร้างแรงบันดาลใจ ก่อให้เกิดความร่วมมือใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน เช่น โรงเรียนสามารถช่วยเด็กพิการให้ฝึกเดิน ระดมทุนหรือการร่วมบริจาครถเข็น เพื่อเป็นการส่งเสริมศักยภาพของผู้พิการเป็นต้น

การใช้หลักการสอนให้ชุมชนสามารถดูแลและช่วยเหลือตัวเองได้ เป็นการใช้ภูมิปัญญาและเข้าถึงแหล่งประโยชน์จากทรัพยากรในท้องถิ่น

เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป ผู้ทำหน้าที่หลักคือ อาสาสมัครสาธารณสุขและการเพิ่มศักยภาพในด้านวิชาชีพ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและบรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนาแบบ Universal health coverage

ปาฐกถาพิเศษในช่วงเช้าวันที่ 26 พฤษภาคม 2560 หัวข้อ “Roadmap towards Sustainable Development Goals, 2030” โดย Dr.Liviu Vedrasco, WHO representative ได้กล่าวถึงเป้าหมายที่จะทำให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งมีสาระสำคัญโดยสรุป ดังนี้

- 1) จะทำอะไรให้คนไม่มีความยากจน
- 2) การป้องกันปัญหาสุขภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป
- 3) ทำอย่างไรให้คนอยู่อย่างสงบและมีความสุข
- 4) การอยู่ร่วมกันโดยไม่มีการทำร้ายกัน
- 5) การอยู่ร่วมกันมีความติดต่อสัมพันธ์และทำงานร่วมกันได้ทั่วโลก

เป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน มีการตั้งเป้าหมายที่หลากหลาย บางเป้าหมายสามารถทำได้ในเวลาไม่กี่ปีแต่บางเป้าหมายต้องใช้เวลานาน เป้าหมายของการพัฒนาสุขภาพที่ยั่งยืนมี 13 เป้าหมายที่สามารถบรรลุสำเร็จในปี 2030⁴

เป้าหมายที่ 1 ลดอัตราการตายของมารดาและทารกแรกคลอด

เป้าหมายที่ 2 ลดการตายของเด็กแรกเกิดและเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี

เป้าหมายที่ 3 ลดการตายของเอดส์ วัณโรค มาลาเรีย

เป้าหมายที่ 4 ลดอัตราการตายจากโรคไม่ติดต่อให้เหลือ 1 ใน 3

เป้าหมายที่ 5 ลดการใช้ยาในทางที่ผิด เช่น ยาเสพติดและแอลกอฮอล์

เป้าหมายที่ 6 ลดอัตราการตายและการบาดเจ็บลงครึ่งหนึ่งในปี 2020

เป้าหมายที่ 7 เพิ่มการเข้าถึงบริการสาธารณสุขสุขให้ครอบคลุมเรื่องการวางแผนครอบครัวและปัญหาทางเพศ

เป้าหมายที่ 8 บรรลุประกันสุขภาพถ้วนหน้ารวมถึงการป้องกันความเสี่ยงทางเศรษฐกิจ การเข้าถึงบริการสุขภาพและความปลอดภัยในการใช้ยาวัคซีนที่จำเป็นสำหรับทุกคน

เป้าหมายที่ 9 ภายในปี 2030 ลดจำนวนการตายและป่วยด้วยอากาศและการปนเปื้อนของดินจากสารเคมีที่เป็นอันตราย

เป้าหมายที่ 10 ควบคุมยาสูบ

เป้าหมายที่ 11 การพัฒนาการช่วยเหลือการควบคุมวัคซีน

เป้าหมายที่ 12 แรงงานทางสุขภาพ

เป้าหมายที่ 13 ความเสี่ยงทางสุขภาพทั้งระดับประเทศและโลก

สำหรับการนำเสนอผลงานวิชาการด้วยวาจา (Oral presentation) ในห้องพยาบาลสาธารณสุข (Public Health Nursing) มีหัวข้อคัดสรรที่มีความหลากหลายในประเด็นที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ที่มุ่งเน้นการสร้างหลักประกันให้คนมีชีวิตที่มีคุณภาพ และส่งเสริมสุขภาวะที่ดีของคนทุกกลุ่มวัย นับตั้งแต่ความเสี่ยงของวัยรุ่น-ผู้สูงอายุ โดยเฉพาะการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (Non-Communicable Diseases) โปรแกรมการป้องกัน Stroke

โปรแกรมการป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุที่บ้านที่เป็นประเด็นในสังคมไทย บทเรียนจากรูปแบบของการสร้างเครือข่ายของการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุขให้มีบทบาทในการเข้าถึงผู้สูงอายุที่อยู่ในชุมชน ได้สามารถประเมินอาการโรคเบื้องต้น บทบาทการเยี่ยมบ้าน การส่งสารและข้อมูลสุขภาพให้เกิดเครือข่ายสุขภาพที่เข้มแข็ง เป็นการสะท้อนรูปแบบการทำงานในชุมชน

ข้อวิเคราะห์ วิจัย การติดตามผลการดำเนินงานโครงการรวมถึงกระบวนการจัดประชุมนานาชาติ The 1st APACPH Bangkok Region Conference โดยบังชี้ไปที่ระบบการทำงานโดยรวม เริ่มตั้งแต่การเตรียมงานอย่างเข้มแข็งของคณะทำงาน ทำให้พิธีเปิดการประชุมเป็นไปอย่างสง่างามเรียบง่ายจากผู้เข้าประชุม 17 ประเทศ ผู้เชี่ยวชาญระดับนานาชาติและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญขององค์กรสาธารณสุขต่างๆได้รับเชิญให้เสนอข้อมูล แนวคิด ประสบการณ์ เกี่ยวกับสถานการณ์ ความคืบหน้าและความท้าทายที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการดำเนินงาน SDGs ของแต่ละประเทศ ร่วมพิจารณาข้อเสนอสำหรับ SDGs และเป้าหมาย ที่ท้าทาย ไม่เพียงแต่แสดงวิสัยทัศน์และพันธกิจใน SDGs ในฐานะผู้นำแสดงปาฐกถาแต่ยังเสริมสร้างความรู้สึกร่วมกันของการเป็นเจ้าของเป้าหมายและดัชนีวัดความสำเร็จของงานอย่างชัดเจนว่า จำเป็นต้องคำนึงถึงทั้งระดับความสำเร็จของเป้าหมายที่ต้องการบรรลุและความพยายามของประเทศแต่ละประเทศซึ่งอาจจะมีสถานภาพความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงแตกต่างกัน

โดยเฉพาะโครงสร้างทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และลักษณะทางประชากรของแต่ละประเทศ เพื่อเป็นตัวแทนอย่างเป็นทางการว่าเป็นธรรมว่าประเทศดำเนินการ และมีส่วนร่วมใน SDGs ทั่วโลกอย่างไร การอภิปรายสัมมนาในกลุ่มได้สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้เข้าฟัง ตลอดจนคำถาม และข้อเสนอแนะจากผู้ฟังได้มีส่วนแลกเปลี่ยน มุมมองความสมดุล เรื่องสิ่งแวดล้อม ขณะเดียวกันการมองปัญหา ระดับมหัพภาคได้ปรากฏจาก การอภิปรายสัมมนา และ ผู้นำปาฐกถาพิเศษ และคำถามที่สร้างความรู้ คิดให้แก่ผู้เข้าร่วมประชุมได้ค้นคว้าหาคำตอบต่อไป เพิ่มขึ้นในมุมมองที่หลากหลาย ช่วยหลีกเลี่ยง ปัญหาของหน่วยงานและยังช่วยให้สามารถเรียนรู้ เกี่ยวกับการกระทำใด ๆ ภายใต้อาณัติใดที่ นำไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์

การมุ่งเน้นผลงานในระบบงาน สาธารณสุข ปัจจุบันให้ความสำคัญกับพฤติกรรม ในระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว ชุมชน และภารกิจ นวัตกรรมในการตอบสนองปัญหาและความต้องการ ที่สอดคล้องกับบริบททางสังคม จากการนำเสนอ วิทยานิพนธ์ และผลงานวิจัยที่เป็นหลักสำคัญใน การประชุมนี้ สำหรับการประเมินผลลัพธ์ของการ ประชุมพบว่า 2 ใน 3 ของผู้เข้าประชุมประเมินว่า พึงพอใจมาก และมีบ้างที่ระบุว่าการประชุมนี้ ดียิ่ง ถึงแม้ว่าการประเมินยังได้ไม่ครอบคลุมแต่ได้ สนับสนุน ถึงความสำเร็จ ยิ่งไปกว่านั้นผลการ ประเมินรูปแบบการประชุมอย่างไม่เป็นทางการ จากองค์ปาฐกในการสรุปปิดการประชุมได้สะท้อน

ถึง ความยิ่งใหญ่ของการรวมตัวในการจัดประชุมที่มีบรรยากาศกลิ่นอายวัฒนธรรมไทยในคณะ สาธารณสุขศาสตร์ที่เก่าแก่ของประเทศไทย มี ประวัติศาสตร์ที่ยาวนานมาอย่างน้อย หกทศวรรษ ที่ได้ผลิตผู้รู้ในระดับต่างๆ ที่กระจายไปทุกพื้นที่ของ ประเทศไทย ศิษย์เก่าได้คืนสู่เหย้าพร้อมเพื่อนร่วม สถาบันทั้งในประเทศและระดับนานาชาติประเทศได้มี โอกาสเยือนถิ่น องค์กรการศึกษาสาธารณสุขของ ประเทศไทยที่เป็นชุมพลัง-ทรัพยากรสำคัญในการ พัฒนาประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ก่อนการมี แผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของประเทศไทย มีการ เจริญเติบโตร่วมสรสรสร้างความสำเร็จ ด้วยวิธีการ บูรณาการข้ามภาคส่วนต่างๆช่วยให้มั่นใจได้ว่า กลยุทธ์ด้านสาธารณสุขจะช่วยเพิ่มความเป็นอยู่ที่ดี ของประชาชนทุกพื้นที่อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ความสำคัญของความไม่เท่าเทียมทางเพศและ ความรุนแรงในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะกลุ่มด้อย โอกาส การคุ้มครองเด็ก การย้ายถิ่นเพื่อตั้งถิ่นฐาน การดำรงชีวิต การทำงาน และปัญหาสิ่งแวดล้อม ได้รับการบูรณาการตลอดขั้นตอนการปฏิบัติด้าน สาธารณสุขเพื่อช่วยเหลือแก้ไขอย่างมีคุณภาพและ สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อาจกล่าวได้ว่าการประชุมวิชาการ The 1st APACPH Bangkok Region Conference ที่ กรุงเทพฯ ครั้งนี้บุคลากรสาธารณสุขได้ให้ความ มั่นใจว่าเจ้าหน้าที่องค์กรพันธมิตรรัฐบาลท้องถิ่น เป้าหมายและชุมชนที่เป็นเจ้าภาพได้รับประโยชน์

จากความรู้ด้านสาธารณสุขระหว่างการสร้างสมรรถนะด้วยการสร้างกลยุทธ์เสริมสร้างพลังอำนาจในฐานะผู้เข้าร่วมโดยตรงหรือผู้ที่ได้รับผลประโยชน์โดยตรงจากการประชุมครั้งนี้ ด้วยการจุดประกายทางความคิด สร้างแรงบันดาลใจจากประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมประเพณีของชาวสาธารณสุข ให้มีความมุ่งมั่นอย่างเท่าเทียมกันในการร่วมหาคำตอบที่สร้างสรรค์และเป็นนวัตกรรมใหม่สำหรับงานสาธารณสุขที่ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตและศักดิ์ศรีของประชากรโลกที่กำลังพัฒนาเป็นย่างก้าวด้วยความระมัดระวังและสามารถนำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรับมือกับความท้าทายของ

ทุกภาคส่วน มีการปรับปรุงวิถีคิด วิธีการทำงานและการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง งานประชุมนี้ได้ชี้แนะแนวทางใหม่ในการพัฒนาแบบจำลองด้านสาธารณสุขที่ยั่งยืน ถึงแม้ว่าอาจจะยังไม่ใช่คำตอบสุดท้ายที่สมบูรณ์แบบหรือดีที่สุดสำหรับทุกบริบทสภาพแวดล้อม แต่ก็ยังท้าทายความสร้างสรรค์ จัดปรับ ประยุกต์ ใช้ได้ด้วยกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญซึ่งเพิ่มการเข้าถึงบริการด้านการดูแลสุขภาพที่มีคุณภาพ ไม่เพียงมีประสิทธิภาพแต่มีคุณภาพโดยผ่านการร่วมมือ ประสานงานที่เข้มแข็งเป็นขุมพลังสร้างความสำเร็จร่วมกัน

เอกสารอ้างอิง

1. United Nations. Achieving the Global Public Health Agenda - the United Nations, 2009. [updated December 2009; cited July 11, 2017]. Available from: www.un.org/en/ecosoc/docs/pdfs/achieving_global_public_health_agenda
2. บัญชา แดงเนียม. Leaky Gut Syndrome [ลำไส้ซึม]. วารสารกรมการแพทย์ 2559; 1: 70-72.
3. Werner D, Thuman C, Maxwell J. editors. Where There Is No Doctor: A Village Health Care Handbook. Revised Edition, Hesperian Health Guides; 2011.
4. United Nations. Sustainable Development Goal Indicators (IAEG-SDGs) - Report of the Inter-Agency and Expert Group on Sustainable Development Goal Indicators. [updated April 2015; cited July 11, 2017]. Available from: <https://sustainabledevelopment.un.org>

